

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Nemcsak nálunk

grdítenek akadályokat a magyar diákok anyanyelvükön való tanulásának lehetőségére el. Jugoszláviában is a most kezdődő tanév kellemetlen megbetétést hozott a gyermekeiket beiratni szándékozó szülők részére. A bécskegyi főgimnáziumban a magyar tagozatnál Szuhotin Szlavkó igazgató régi rendelethez való hivatkozással határozati bizonylatot követelt az anyanyelv igazolására a szülőktől. A bizonylat beszerzése nehézkes és hosszadalmas, de különben is indokolatlan a rendelkezés, mert későbbi miniszteri intézkedés már hatálytalanította azóta nem is alkalmazták a beiratkozásoknál. Az igazgató kijelentette, hogy a magyar tagozatba csak magyar nemzetiségű tanulókat vehet fel, és a nemzetiségről viszont csak határozati bizonylat alapján győződhet meg. Ezt nevezik a kisebbségek tanszabadságának.

Paszivításban

az az aradi magyarság a községi választásokon. Nem állított jelölteket, mert olyanokat akartak a Magyar Ertra kényszeríteni, akik nem képviselhetik méltóan a magyarságot a városi parlamentben a jelölést inkább azonban nem jöttek zavarba, hanem kerítették maguknak olyanokat, akik vállalják erre az alkalomra a magyarságot is. Kéltene főmagyart választott ki és három pótmagyart. A presai logika a politikai következetesség. Az iskolaügyben állandóan az érvelnek a magyarság ellen, hogy magukat magyaroknak vallók tulajdonképpen nem is magyarok, mert a községi tanácsok kormányának hol az aradi hol a neve nem tetszik egyik másik magyarnak. Hát Aradon a jelöltlistán egyszerre fajmagyart lehet a vendt, meg a Spitz, meg a Krebs, meg az Engel, meg a Brandt, meg a Sch? Szükség van rájuk, mint magyarokra, tehát most szabad nekik is magyaroknak lenni. Az aradi magyarság nem fogja támogatni ezt a listát. Az akik idáig fejlesztették a dolgot, bizonyára szomorúan állapítják majd meg, hogy mit jelent a magyar választások támogatásának elmaradása. Majd a választások után. Amikor bekövetkezhetik az, hogy a polgári lista megkötik és olyan elemek kerülnek a választási tanácsba, amilyenek a kormányban nagyon kedvesek lehetnének. Talán még kevésbé kedvesek, mint a Magyar Párt jelöltjei lettek volna. És senki nem tud változtatni az sem, hogy az alapelkövetések folytatódnak, az aradi magyarságnak nem szabad irni a választásokról és hogy sikerült találni tízenkét győztes magyart.

Gyilkolt a sűrű angol köd

A tengeren számos hajóösszeütközés történt, több gőzös elsüllyedt, sok ember elpusztult

London, szeptember 4.

Tegnapelőtt estétől kezdve sűrű áthatolhatatlan köd borítja az egész angol partvidéket. A köd oly sűrű, hogy a legerősebb reflektorok sem tudnak áthatolni rajta. A köd következtében számos szerencsétlenség történt a La Manche csatornában. A hajók szirénái állandóan szóltak, a reflektorok működésben voltak, de ennek dacára is több hajóösszeütközés történt. Egy an-

gol gőzös egy svájccal, egy másik angol hajó egy franciával ütközött össze. A francia gőzös elsüllyedt. A mentési munkálatok nehezen haladtak előre, de sikerült a legénységéből harminckét embert megmenteni. Egy olasz és egy francia jacht egy francia halászgőzsel ütközött össze. A spanyol hajó elsüllyedt, de legénységét megmentették. Számos gőzösről még nincsen hír. Azt hiszik, hogy a ködnek számos emberélet esett áldozatul.

Bicskával átvágta a nyakát a község papjának és fűtyörészve ment a börtönbe

Kassa, szeptember 4.

Véres büntényről rántotta le a leplet a csendőrség, amely két elvetemedett gyilkost tett ártalmatlanná. Kulich Antal és Mihalkó József a két gonosztevő, akik — miként arról már beszámoltunk — régebbi lopásból kifolyólag a kassai börtönben ismerkedtek össze. Itt kitervezték, hogy Magyar József mácai plébánost megölik és kirabolják. Amikor a fogházból kiszabadultak, rögtön hozzáfogtak aljas tervük keresztülviteléhez. Egy este Kulich belopódzott a pap hálószobájába és mikor Magyar elaludt, feszíteni kezdte a pénzszekrényt. A pap felébredt a nyikorgatásra és elkiáltotta magát:

— Ki van itt?!

Kulich erre odaugrott az ágyhoz és a magával hozott nehéz vasdoronggal hatalmas esapást mért

a pap fejére,

aki eléltan hanyatlott vissza a párnák közé. A gyilkos ezután előrántotta bicskáját és átvágta vele áldozatának a torkát. Véres munkáját befejezve átsietett a másik szobába, a pénzszekrényből magához vett 1700 koronát, utána megmosa-

kodott, véres ruháját levetette és a pap ruháját kapta hirtelen magára. A szobában összeszedett minden iratot és papirost, azokat a szoba közepére hordta és petroliummal leöntve felgyújtotta. Valószínűleg tüzeset látszatát akarta kelteni, hogy ezzel szabaduljon a gyanu alól. Reggel felkereste Mihalkót a padláson, átadta neki a ruhát és a pénzből száz koronát. Következő napon a község alatti réten lefe- küdt és

ujságot olvasott.

Itt fogták el a csendőrök. A hatóság kezére került még aznap Mihalkó is.

Kihallgatásuk alkalmával cinikusan viselkedtek és nem mutattak semmi megbánást. Mikor a rendőri bizottság a helyszínére ment, Kulich az egész uton fűtyörészett. A felzúdult mácai parasztok meg akarták lincselni papjuk gyilkosait és a rendőrségnek kordont kellett vonni. Kulich félvállról odavetette a parasztnak:

— Mit sápitoztok, majd hoztok magatoknak másik plébánost.

Mikor a daktiloszkópiái hivatalban ujjlenyomatot vettek, Kulich

nevetve megjegyezte:

— Furcsa világ ez. Azelőtt medáliát adtak a gyilkolásért, most kötelet!

A gyilkosokat vasra verve börtönbe vetették.

Megkondukt a harang

István-nap elsőbestéjén és a plébánost elítélték

Nagybánya, szept. 5.

Erdély területén több olyan római katolikus templom van, melynek védőszentje Szent István, a magyar kereszténység megalapítója. Ezek a templomok részben Szent Istvánra való tekintettel, részben pedig az alapítólevelek értelmében Szent István napján istentiszteletet tartanak. Így történt az idén Nagybányán is, ahol a Szent István-templomban István-nap elsőbestéjén megszólaltatták a harangokat. Általános feltűnést keltett, hogy ezért Nagybánya római katolikus plébánosát öt-száz lei pénzbírságra ítélték, a szigürancia pedig államellenes igazgatás címen feljelentette a katonai hatóság-nál.

Az igazságügyminiszter

Temesvárott és a temesi községekben

Temesvár, szeptember 5.

Cudalbu igazságügyminiszter tegnap reggel a Simplon-vonattal Dimopol államtitkár és Camarasescu kabinetfőnök kíséretében Temesvárra érkezett. Ugyanezen a vonaton jött Dobrescu az ügyvédszövetség elnöke és Naumescu ügyvédszövetségi alelnök. Az igazságügyminisztert a fellebörgözött pályaudvaron Bogdan Antal dr. prefektus, Dobos János dr. főpolgármester, Tigaraanu Liviusz dr., a temesvári ügyvédi kamara elnöke, Zarie dr., az ügyvédi kamara titkára, Liuba Valér dr. rendőrprefektus, Stinghe főügyész, Bradescu Virgil vezető ügyész továbbá Jorgulescu Spiridon és Cioban Pompil dr. ügyvédképviselők fogadták. Az állomásról Cudalbu igazságügyminiszter a prefekturára hajtatott, ahonnan pár pernyi időzés után átment az ítélőtáblára, ahol Marta Sándor dr. táblai főelnök üdvözölte és bemutatta az ítélőtábla bírói karát. Az igazságügyminiszter azután meglátogatta a törvényszéket, ahol Fehér Kristóf elnök fogadta, majd lement a járásbírószághoz, ahol Fiala Kálmán dr. fogadta. Az igazságügyminiszter mindenütt megnézte a tárgyalótermeket és az ügymenet iránt érdeklődött. A kormánysszéki épületben megtekintette a telekkönyvi hivatalt, majd átment a főügyészségre, onnan az ügyészségre. Az ügyészségen Bradescu Virgil vezető ügyész kaulauzólása mellett megtekintette a fogházat is. Megnézte a cellákat és az udvaron felállított rabokat kihallgatta. Délben az igazságügyminiszter a prefektus és kísérete társaságában megébredt délután pedig Bogdan Antal dr. prefektus kíséretében több környéki faluba ment és többek között megfordult Pészakon is.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2'60, Párisban 16'80

Temesvári magánárfolyamok 1926 szeptember 5-én reggel

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzenben, a második áruban, a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Angol font: 1085'00—1090'00—1080, dollár: 202'00—203'00—202'00, dinár: 3'56 külföldi, 3'58 belföldi, 3'48 effect, hollandi forint: 82'00—82'05—80'00, francia frank: 6'05—6'10—6'00, olasz lira: 7'45—7'50—7'70, cseh korona: 6'00—6'02—5'88, osztrák silling: 28'60—28'70—28'50, német márka: 48'40—48'50—48'00, magyar korona: 352—355—350, svájci frank: 39'20—39'30—39'00.

Terményárak:

Buza 800, árpa 490, rozs 450, zab 420, tengeri 550 lei métermázsanként ab feladóállomás.

A magyar nemzet nagyjainak képe díszíti a pengőbankjegyeket

Budapest, szeptember 4.

A pengőbankjegyek egy része az első kibocsátásnak teljes mennyiségében ki van nyomtatva s várják, hogy a Nemzeti Bank pénztárain át forgalomba kerüljenek. Egy részük, a nagyobb értékjegyeket, még csak most fogják nyomtatni a Markó-utcai pénzjegynyomdában.

A bankjegyeknek általában két főtipusa van forgalomban: az amerikai és a francia, más szóval a dollár- és a franktípus. Az új magyar bankjegy megtervezése és előállításának inkább a dollár-elveken nyugszik, formára is hosszukás, mint a dollárbankjegy, amellét szerencsésen egyesíti a művészi elveket is, helyet biztosít a magyarság reprezentatív személyi és tárgyi ábrázolásainak.

Az új bankjegyek első oldalán a magyarság személyi reprezentánsai, hátoldalukon a magyar kultúra emlékei tűnnek szembe. Az ötpengős bankjegy első oldalát Kossuth Lajos, a tízpengősét Deák Ferenc, a húzpengősét Széchenyi István, az ötvenesét II. Rákóczi Ferenc, a százaset Mátyás király, az ezresét pedig Szent László király arcképe fogja díszíteni. Az ötpengős hátoldalán a Halászbástya, a tízpengősön a parlament palota, a húzpengősön a Lánchíd, az ötvenesén Mészölynek a Szépművészeti Múzeumban levő Balatoni tája, hogy a magyar kultúra tájrajzilag is képviselve legyen, a százason a királyi vár.

A rajzok rézmetszetben készülnek, de a technikának ez a módja egyelőre csak a nagyobb értékű bankjegyeken szerepel, a kisebbértékűek egyelőre gumminyomással készülnek. Minden bankjegyen a rézmetszet-rajz alá egy-egy színben ugynevezett védő-alapnyomatot alkalmaznak, hogy a bankjegyet rajz, vagy fototechnika útján minél nehezebben lehessen hamisítani. Ez a védőalanyomat egyuttal megadja a bankjegy színbeli karakterét is. Az ötpengősnek barna, a tízesnek zöld, a húzpengősnek kék, az ötvenesnek lilás lesz a vezető színakkordja.

Ezek a kisebb értékűek — 5 pengőstől 50 pengősig — már készen is vannak s a legközelebbi jövőben forgalomba hozhatók. A nagyobb értékűek rajzát is elfogadták már, csak a színpróbák folynak még s ezeket is a művészi bizottság lesz hivatva jóváhagyni.

Egymásnak teremteték

Iria: Louis Léon-Martin

Amikor egy szép napon Garcon esendőrparancsnok özvegy Jarretnéval sétált, rámutatott az előttük haladó Noémi lányára és az özvegy Fernand fiára s így szólt:

— Nem gondolja Jarratné asszony, hogy ezek egymásnak teremtetek?

A parancsnok optimista volt. Fernand nyakigláb, esetlen, sápadt, tizenöt éves kamasz volt s nem valami kitűnően illet a kicsi, erősen gömbölyű tizenhárom éves Noémihez. De a jó Jarretné elvakították a csillogó vállrojtok s teljesen igazat adott a parancsnoknak.

Ettől a naptól kezdve, minden kérdés nélkül egymásnak nevelték a gyerekeket. A következő években nem történt semmi különös. Fernand érettségizett, Noémi nős. Fernand utánna valami haditanácsfélélt tartottak. A parancsnok így szól Fernandhoz:

— En neked ígértem Noémit, de előbb valami foglalkozásodnak kell lenni. Mit akarsz tenni?

— Orvos leszek, mivel az apám egészségügyi tiszt volt.

— Soká fog az tartani? — kérdezte pirulva Noémi.

— A katonai szolgálattal együtt tíz évig.

Magyar nóla sir az Adria partján

Hamis mámor és hazug szenvedély — Estétől reggelig tartó tánc — „Lány vagy asszony?” — „Még nem vagyok férjné!”

A magyar franciául, a német angolul beszél

Abbazia, augusztus hó.

„Ilyen szívvel, beteg szívvel, nem tudok én élni, Felmegyek az Uristenhez, egy új szívet kérem!”

A melázó Adria partján felzokog a kéklő telicsillagos augusztusi égboltra a mindig siró, mindig zokogó, könnytől áztatott magyar nóta. Itt az Adria partján éjjel kettőkor, amikor talán félreeső barokk szívében és panziószobák mélyén a nyári szerelem ül nászt, amikor szabadjára engedett és néhol fékevesztett szenvedélyek omlanak egymás karjába, akkor itt az Adria partján a gyönyörű nyári éjjel találkoztam az igazi hamisítatlan magyar dallal. A száját, amelyből fakadt, nem vörösözte hamisszép az ajkpir, az arcot nem fedte Coty mester gyártmánya és a sziv, amely kisajogta, egyszerű vászoninget viselt. És belezugott az olasz égbé a magyar szónak gyönyörű zenéje. Valahonnan messziről idecsendült egy legújabb foxtrottsláger üteme és mintha az Adria is magába szivta volna a zengő nótát, elnyelte a simmit és ott vibrált a csendes, szellős éjszakában.

Felmegyek az Uristenhez, egy új szívet kérem!

Egy pár énekelte. Egymásba karolva. Nem kalandot kereső szalmaövegy és nem szélhámoskodó, hazugszöveket valló gavallér sóhajtott az új szívért. Nem! Egészen egyszerű emberpár. Talán valamelyik panzió mosogatólegénye és a szobalány. Lelkük szülte az érzélgős magyar dalt, amelyet vitt a lány szellő, talán a robajos életű barba és talán homályos szobák mélyébe is, hogy a mámort, a hamisat, a kifestetett, a szenvedélyt, a hazugot és csalókat egy rövidke pillanatra elriassza és a maga drága szüziességében ott álljon a sok-sok Abbáziában nyaraló magyar előtt az igazi, őszinte érzelem.

A dal még messziről is a fülemben visszhangzott, az éneklő emberpár már messzire került tőlem, csak halvány árnyként rajzolódott felém az alakjuk. Az egyetlen igazi és

szép emlékem Abbáziából. A többi, ami volt és ami lesz: hazugság, kényszeredett mámor, hamis ölelések, kifestett szájról pattanó csók.

Dul a táncórület. Délután, este, éjjel, kora hajnalig. Fiatal és vén, gyerek és az anya, kövér és sovány, csunya és szép. Ott illegetik magukat a Palace, a Quarneró, Glacier és nem tudom milyen nevű szórakozóhely parkettján. A nő szorosan odasimul a férfihez. Mintha a tizenegy hónap minden elfelejtett, vagy oda nem ajándékozott érzékiségét most négy hét alatt kellene elherdálnia. A mama nem akarja tudni, hogy a leánya mit csinál, a leány meg féltő gonddal ügyel arra, hogy a mamának meglegyen az állandó udvara. Egészen új életplatform alakult ki. Színes és ésbontó, meztelen és felkinálkozó. Mőhon kapsz utána, hogy a végén elfogjon a csömör.

Ha az a drága olasz nap nem sütné barnára és a pompás levegő nem szedné ki belőled a hazug gyönyörök eltöltött óráit és az éjszaka fekete füstös levegőjét, egy joggal hiheted, hogy Páris szívében vagy. Autó-autó hátán, bar-bar mellett, az élet odaadja és felkinálja magát. A nők neked táncolnak, neked öltözködnék, a csábító ékszereket kedvedért rakják magukra. Csak éretted csinosítják magukat szépre a csillogóra. És érzed, hogy itt te vagy a — diadalmas férfi!

Kimondott fővárosi éjjeli élet rajzolóddik a szemed elé. Nappal pyjamában, szüzi ártatlanságban, felöltözötten járják az utcát, mennek a fürdőbe, hogy estére, amikor az égbolt csillárai kigyulnak, fényesebbnél fényesebb estélyi ruhákban gyönyörködhesz, hogy tudd ki szép, ki formás és melyik nem.

Es amikor a hajnal már cserszagu illattal az álmod kibeszégeti belőled és ébren dől az ágyadra, szemed előtt még egyszer elvonultasz mindent, a nőket, akik csak éretted jönnek, éretted vannak, akikből enmagad faragtál bálványt és kes-

rü izzel a szádban elszorodj néhány percre.

Gyönyörű szép szóke nőt pillantottam meg a Palace terraszán. Egyedül ült. Még ismeretlen az arc. A többiek, a régebbiek már megszokottak, mert mindenki itt legalább egyszer találkát egymással. Gyámoltalanul tekintett végig a hullámzó tömegen. A zene már javában húzta. Ott keringtek a lányok és a keringésükbe belerajzódott az élnivágás. A nő möhöz szivta magába a liktető életet s minden mozdulatán kiérződött:

— Vegyetek észre, itt vagyok én is!

Jóideig nem jelentkezett táncos. A férfiak már a délutáni flörtjeikkel voltak elfoglalva. Táncra késtem.

Természetes és bevett szokás, hogy a táncos az első fordulón felteszi a sablonos kérdéseket. Hogy beszél, németül, franciául? A pesz asszony előszeretettel tagadja el a magyar nyelvet és rettenetes franciaságával kinez félholtra. A pragai német lány mindenáron angol akar társalogni veled. A bécsi nő az bécsi marad. A világ semmilyes szépenzengő nyelvért nem cserél fel a maga naiv és drága bécsi dialektusát. Kiéreztem, hogy bécsi. Következett az első forduló és most már magam sem tudnék számon adni róla, de valahogy hirtelen nem az obligát kérdéseket indítottam feléje. Úgy éreztem, hogyha nem naiv, de talán még abbáziai értelembe véve, tapasztalatlan. Így tehát az első kérdésem ekkép adott:

— Ha szabad érdeklődnöm lány-e vagy már asszony?

A nő rámnézett, mind aki nem tudja megérteni a kérdésemet. De válaszolni illett a feltett kérdésre. Végtelen bájjal, egyszerűséggel ahogyan csak a bécsi nő tud, így felelt:

— Még nem vagyok férjné!
Ez is egy kép a sokból. Tipus.

Grósz Dezső.

egy cím van a kezében. Hát a családodat levegővel akarod táplálni? Szerezz magadnak pácienseket és majd akkor megkapod Noémit.

— Soká fog ez tartani? — kérdezte pirulva Noémi.

Most már gondolkodott Fernand, mielőtt válaszolt volna, Noémi most, huszonnyolc éves korában távol állt attól, amit szépségnek neveznek. Fernandnak eszébe jutott Jane Pinson kisasszony és valami furcsa bizsergés futott végig rajta. Erős kísértésbe jött a szabadságát egy kicsit meghosszabbítani.

— Nem tudom pontosan megmondani — felelte.

— En várni fogok, — felelt sóhajtván Noémi.

Fernand jónak látta egy kicsit megvigasztalni.

— Talán szerencsém lesz, — szólt.

Fernand lelkiismeretesen teljesítette a kötelességét, de szerencséje, az nem volt. Annyira nem, hogy öt év múlva Garcon parancsnok, aki úgy látta most már, hogy terve aligha fog sikerülni, bemutatott Noéminek egy nyugalmazott utászt, akinek elég szép nyugdíja volt. Az utász rajongott a szigorú erkölcsöségért, amelyet Noémi minden bájától mentesen testesített meg. A pa-

rancsnok lánya tetszett a derél nyugdíjasnak s ezt kerekén ki is mondta. Noéminek, aki ilyesmi még sohasem hallott, ez páratlan megrázkodtatás volt. Azonban bár mennyire tetszett is neki a levitézlett hős, bármennyire pártfogolta az apa és igyekezett lányát a frigyre rábeszélni, evvel a tervével is felsült, mert Noémi, akit Fernandnak szántak, rideg kitartással és vérző szívvel visszautasította ezt az udvarlót.

Negyven éves korára sikerült Fernandnak huszonnégyezer frankot összeszedni. Ennyi volt az az összeg, amit a parancsnok kitűzött. Vett egy jegygyűrűt, s az ékszerrel felfegyverkezve édesanyja kíséretében beállott leendő apósához.

A parancsnok sajnálta ígétét.

Noémi sajnálta a nyugalmazott utászt.

Fernand sajnálta Jane Pinson kisasszonyt.

Özvegy Jarretné sajnálta az elvesztett éveket.

Azonban Noémi és Fernand megesküdtek.

De sietve hozzátésem, hogy nem voltak valami különlegesen szerencsétlenek, mert egyik sem az a fajta ember volt, aki valamely érzést teljesen át tud érezni.

Hatszáz éves kolostorból női fegyház

gyilkos és méregkeverő asszonyok között — Egy fegyencnő le akarta szurni az őrtálló apácát — Madonna-arcu fiatal lány, aki meggyilkolta apját — Nyolcvankét éves házasságzedelgő

Szelidlelkű apáca a fegyház parancsnoka

Budapest, szeptember 4.

A márianostrai fegyház ma Magyarország egyetlen női fegyintétele, amelyben nemesek a fegyházra ítélteteket helyezik el, hanem súlyosabb börtönbüntetésre elítelt nőket is. A márianostrai fegyház egykor a pálosok kolostora volt, 1352-ben alapította Nagy Lajos király. Ezidő szerint 440 elítelt nő lakója van a fegyháznak, ami járulást jelent a bűnözési arányszámban, mert régen, amikor két női fegyház is volt, állandóan nyolcvanra, sőt azon felül volt a létszám. A fegyencnek őrzését a Szent Vince-rendi apácák látják el, gyanacsap apáca a fegyház parancsnoka is. Férfiőr mindössze sekély számban van, inkább a külső őrszolgálatot látják el, amióta rabnők többször megkísérelték a szelidlelkű apácák terrorizálását. Utolsó ízben Mágnás Elza gyilkosának felbujtója, a két év előtt a fegyházban meghalt Kóbori Rózsi kísérelte meg, hogy társaival együtt megszökhesse. A konyhápból élesre fent kést esett el, az volt a terve, hogy éjszaka az őrtálló apácát leszúrja.

A fegyház rendje szigorú, de éppen nem embertelen. A rabnők tizen fél 6-kor, nyáron 5 órakor kelnek. Félórát mosakodási idejük van, azután mindenki összerakja vaságát, szabályos négyrétbe összehajtja rajta ágymenüjét és törülközőjét. Mire elkészülnek munkájukkal, levonulnak a munkatermekbe. Vannak, akik szőnyegszövéssel, paplankészítéssel, mosással, vasalással, kézimunkával, kertés-

szettel, asztalosmunkával és hasonlóval foglalkoznak. A foglalkoztatás azonban a büntetési idő második periódusában következik csak el. A fegyházba érkezésük után a fegyencnek büntetésük nagyságához mérten bizonyos időt

magánzárkában töltenek.

Az első három héten a magánzárkában semminemű foglalkozást a fegyenc nem folytathat, a lelkesen és orvoson kívül senkivel, még az őrszolgálatot végző apácákkal sem beszélhet. Mindössze egy imakönyv az egyetlen eszköz, amellyel életének komorságán könnyíthet és azt elviselhetőbbé teheti. Ezek az első hetek szolgálnak arra, hogy a fegyenc megtörjön, lelkében nemesebb gondolatok fakadjanak és a javulás elhatározása megérlelődjék. A magánzárkába való utaltság 3 héttől 3 hónapig tart, azután a fegyencet beosztják munkahelyére. A súlyosabb bűnözőket az épületben belső munkára fogják, a kisebbeket a ház körüli s a mezei munkára is alkalmazzák.

A leghírhedtebb fegyencnő ezidő szerint Oreskovics Boguminé, aki büntetése elején lévén, még magánzárkában tartózkodik. A látogatók főképpen utána érdeklődtek s el nem mulasztották, hogy a cellaajtón lévő nyíláson be ne tekintettek volna, hogy a gyilkos nőt láthassák. Az érdeklődésnek központjába való kerülése annyira büszkévé és

hivalkodóvá tette

Oreskovicsnét, hogy a legutóbb Márianostrán járt miniszteri biztos külön rendszabályban úgy intézkedett, hogy Oreskovicsnét az igazságügyminiszteri rendelet alapján érkező látogatók sem nézhetik meg.

Vannak a rabok között kifejezett Lombrosotípusok, de vannak olyanok is, akiknek jámbor és szelid arcáról éppenséggel nem ri le a súlyos bűn, amely lelküket terheli. A harisnyakötődében egy Madonna-arcu fiatal lány van, aki anyjával együtt fejszeapásokkal ölte meg édesapját. A konyhában egy kancsal szemű, tehetetlennek tetsző, vézna nő sűrög-forog, aki ugyancsak bal-tával ütötte le édesapját.

A kézimunkateremben egy fel-tünő kislejű, vöröshaju, ártatlan-

képű nő ujjai mozognak sebesen a csodálatosan művészi himzés fellett; ez vadállati kegyetlenséggel ölte meg a bátyját. Feltűnik egy magas, karesu, mosolygósarcu nő, egy főszolgabírónak a felesége, aki postamesternő volt és két esztendőn keresztül dollárokat esent ki az Amerikából érkező levelekből. A fegyház érdekesebb lakói közé tartozik még egy Branko Vaszánné nevű asszony, a Jäger Mari egyik iskolájának követője,

hírhedt méregkeverő.

Általában érdekes, hogy Hódmezővásárhely környékéről a bűnözők tulnyomó százaléka méregkeverés miatt kerül a fegyházba. Arrafelé valósággal polgári foglalkozás, hogy a palacsintába a kellemetlen férjnek vagy szeretőnek arzént kevernek. Jelenleg öt ilyen Hódmezővásárhely környéki, köztük egy 200 holdas birtok tulajdonosnője van a rabok között. Érdekes lakója a fegyháznak egy 82 éves asszony, akinek a házasságzedelgés volt a specialitása. Harminegyedszer ül a börtönben, mindig házasságközvetítéssel foglalkozott s eközben csalárd módon kicsalta a házasságulandó fél pénzét.

A fegyencnők munkájukért fizetést kapnak, bár a honorárium nagyon csekély. Ezidő szerint körülbelül 3—4000 koronát keresnek naponta. Keresetükből joguk van élelmezésüket megjavítani. A betegek számára kiválóan felszerelt kórtermek és gyógyszerár állanak rendelkezésre. A halálzási arány aránylag igen csekély, bár a fegyencnők

nagy része tuberkulotikus.

Igy jelenleg a fegyencnők 52 százalékán mutatható ki kezdeti, vagy lezajlott tüdőbaj. Fegyelmi büntetesként most már kizárólag a sötét zárkát alkalmazzák, de erre is csak nagyon ritkán kerül a sor. Néhány hónap előtt a kurtavasat rendeletileg megszüntették. Utoljára egy cigányleányon alkalmazzák, aki rendkívül renitens magatartást tanusított és több ízben lázadásra bujtotta fel társait. Ez a leány 3 hónapig ágyához láncolva aludt, mert éjszakánként a vasrácsokat feszegette. F. S.

Megkoronáz egy földrészt a természet a holland virágmezőkkel

Haarlem, augusztus hó.

Nárcisz, jácint, tulipán millió színben, ezerféle illattal... Hosszú táblákban mindenféle. Pontosan, szorosan egymás mellett. A sorokon végiglátják. Hosszában is, keresztben is. Nincs még egy ilyen virágparadicsom, mint Hollandiában. Mint egy szelénélküli, végtelen virágos, mintás kendő — úgy terülnek el a százféle színű virágok.

A kacskaringós utakon poroszkáló kerékpáron. A kertészek kijönnek az út szélére. Az egyik facipős hamarjában vagy huszonöt tulipánfajt mutat. A jácintoknál már kettős az élvezet. Nemesek a szín és a virág egészsége gyönyörködtet, de nagyszerű az illat is. Ugy szüretelik, mint a szőlőt. Töröl-törel megkopasztják. Daloló leányok gyakorolt kézzel végigsiklanak a virág szarán s csak maga a jácint kelyhe marad a tenyerükben. Faluhelyen így eszi az apró csöppesség a ribizlit.

A szüretelő holland leányokat hallgatom... Nincsenek ősi népd-

lenceiek" pedig egy holland hatosért két nyáláb tulipántot is adnak. Csak győzze az ember a drága holland hatosokkal.

Ki is használja alaposan a hollandus a virágzüretet. Ha parádét rendez, bevirágoz mindent. Amit néha egy-egy bankettos szobába virágból varázsol itt az emberi kéz, azt a toll le se tudja kellőleg írni. Parkettot csinálnak tulipánból, jácint lesz a szobák fala s nárciszgirlandokkal rakják végig a mennyezetet. A színházakban tulipán-csokorral kapja az ember az ünnepi műsort. Virág minden. Szinte elkábul az ember tőle. Sokszor maga a hollandus se telik be a gyönyörködéssel. Hát még a külföldi!

A holland virágmezőkkel, a természet ünnepe ül. Megkoronáz egy picinyke földrészt. Káé.

Hadi házasság

melynek vége után is van folytatás

Debrecen, szeptember 4.

Érdekes ügyben fejezte be a nyomozást a debreceni rendőrség. Pár hét előtt történt ugyanis, hogy B. László állami tisztviselő feljelentette a felesége bigámia miatt. Még a háboru első éveiben történt, hogy B. László a harc térről hazajövet Budapesten megismerkedett a feleségével, akivel azonban csak néhány hétig élt együtt. Mikor szabadsága letelt s visszament a harc tere, az asszonyt elhelyezte debreceni lakásában. Ismerősei igen furcsa dolgokat írtak a férjnek a harc tere az ifju menyecske viselkedéséről. B. László nem jöhetett haza, de több szemrehányó levelet küldött a feleségének, aki nem is válaszolt. Mikor a háboru végét ért, a férj üresen találta a lakását.

A szomszédok szerint az asszony egy T. Sándor nevű emberrel elköltözött Debrecenből. B. László egyideig bántódott utána, de aztán barátai megvigasztalták azzal, hogy a hadiházasságok így szoktak végződni. Néhány hónappal ezelőtt B. László véletlenül találkozott a feleségével, akinek az évekkel ezelőtt történt dolgok miatt szemrehányást tett. Az asszony azt felelte, hogy neki két katona azt a hirt hozta a harc tere, hogy elesett s ezért szabadnak érezte magát. Beszélgetés közben a férj egy vasuti igazolványt vett észre az asszonynál, amelyet csak a nős vasutasok kapnak. Ebből tudta meg, hogy a felesége újra férjhezment. B. László erre feljelentette az asszonyt kettős házasság miatt.

A rendőrség előállította a bigamiával vádolt nőt, aki beismerte, hogy öt éve felesége T. Sándor vasuti hivatalnoknak. Azzal védekezett, hogy tanukat tud állítani arra, hogy két, harc tere, jött katona közölte férje utolsó akaratát, hogy megboesát neki, mert érzi, hogy sebesülésébe belehal. Mint-hogy többet soha hirt nem hallott a férjéről, azt hitte, hogy tényleg hősi halált halt. A rendőrség a duplaférjű asszony ügyét áttette az ügyészséghez.

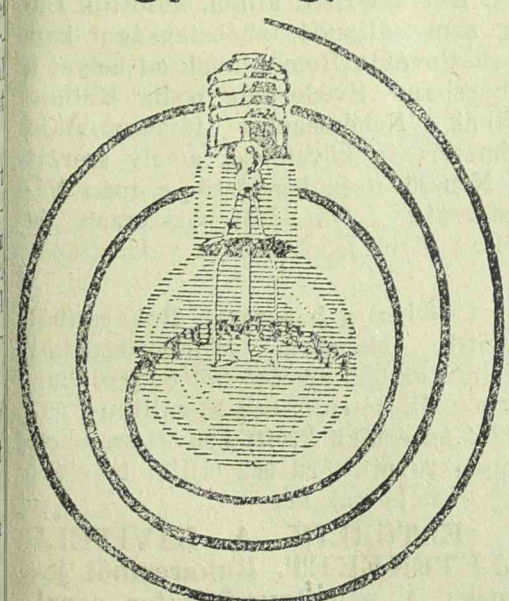

Autógarageok

éjjelre vagy nappalra is bármikor kaphatók és autósosást bármikor vállal

Mentőtársulat
Temesvár-Belváros, a Parkszanatoriummal szemben.

Önnek
ingyen
van izzólámpája,
hogyha ügyel a

védjegyre, mert az árammegtakarítás és hosszú élettartam folytán gyorsan megtérül az ára. Ovakodják tehát az ismeretlen márkáktól! A „Tungsram” védjegy garanciája a minőségnek. Tetszetős forma, kellemes fény, mely nem kápráztat. Új szabadalmak által védett világítófény.

Megvert az utca népe egy revolveres merénylőt, aki embert ölt

Bukarest, szeptember 5.

Daca Vasilie, albán állampolgár tegnap este egy tejszarnokban rálőtt honfitársára, Pandele Kristófra. A merénylő menekülni igyekezett, mire a rendőrség üldözbe vette. Dacát a Calea Victoriei 108. számú háza előtt utólérték, ahol védekezéséppen rálőtt Benedikt Ferenc pincérre, Marin rendőrré és Simonics liceumi tanulóra. Ezután felfutott a ház harmadik emeletére, ahol az egyik padlásszobában elbarrikádozta magát. A rendőrségnek végre is sikerült a gyilkost ártalmatlanná tenni, akit az utca közönsége annyira összevert, hogy eszméletlen állapotban szállították a rendőrségre. Az utcán lefolyt revolverharcban a merénylő maga is súlyosan megsebesült a lábán.

Tizenhat koszoruspár

kíséri a Glória zászlóját
a székesegyházba

Temesvár, szeptember 5.

Mához egy hétre lesz a temesvári Glória-dalegylet nagy ünnepélye: a zászlószentelés. A rendezőség állandóan dolgozik, hogy az ünnepet minél impozánsabbá tegye. Szombaton este a Glória lampionos szerenádot ad a zászlóanyának, Brebera Vencelnének, azután a Michels-féle vendéglőben a zászlószentelésen résztvevő tizenhét dalárda ismerkedési estét, majd hangversenyt tart.

A tulajdonképpeni ünnepség vasárnap lesz. Az új zászlót koszoruspárok kísérik majd a Glóriával, a többi dalárdákkal és az érdeklődő közönséggel együtt impozáns menetben a belvárosi székesegyházba. A koszoruspárok a következők: Bieskey Ilonka és Raupenstrauch Egon, Eschperschidt Magdus és Szabó Lajos, Fraunhoffer Ilus és Fischer Antal, Karácsonyi Baba és Molnár Bandi, Kabók Agnes és Kádi Gyula. Kiss Irén és Konlechner Károly, Kiss Kató és Kelemen András, Kakujai Aranka és Sár József, Konlechner Gizi és Wiener Zsiga, Kubán Rózsa és Hladik János, Mayer Gizi és Jirasek Ottó, Osztermann Irma és Kiss János, Róth Margit és Lukács Gyula. Slovik Mariska és Dörner Antal, Süßmann Ilonka és Koós Nándor, Záricz Olga és Kiss Ferenc.

Zászlószentelés után a Glória a színházban diszkögyűlést tart, utána pedig a Ferdinánd-szálló télikertjében bankett következik. Az ünnepséget este nagyszabású hangverseny és táncestély fejezi be.

KÉTSZÁZ BÁNYÁSZ KATASZTRÓFAJA. Londonból jelentik: Az oklahamai bányában borzalmas erejű robbanás történt, amelynek kétszáz bányász esett áldozatul.

Októberre halasztották a református egyházmege közgyűlését. A bányász református egyházmege közgyűlését, amelyet szeptember 8-ra Kispeperre hívtak össze, októberre halasztották. Ugyanakkor ünneplik meg Szondy Géza kispepergi lelkész negyedszázados jubileumát is.

A Lloyd sor 5. sz. alatti Reitter (volt Merbl) palotában levő, jelenleg Uhrmann Henrik cég nyomdai helyiséget képező, nyomdai vagy más üzemnek vagy bármely engros-üzletnek alkalmas

nagy üzleti helyiség,

mely belső lépcsőzettel összekötött és teherlifttel is berendezett szuterén, földszinti és I. emeleti helyiségekből áll, a hozzáfartozó és cca 120² betonozott szuterén raktárhelyiséggel együtt ez évi november hó 1-ől kezdődőleg bérbeadandó. Érdeklődők forduljanak a háztulajdonos megbízottjához, Kun Ferenc dr. ügyvéd, Beiváros, Lloyd sor, Färber palota. 1162

A jogszolgáltatás súlyos sérelmei

kerülnek megvitatásra a temesvári ügyvédkongresszuson

Temesvár, szeptember 5.

Románia ügyvédei összejöttek Temesvárott, hogy kongresszust tartsanak azon nemcsak az ügyvédség, hanem a jogszolgáltatás sérelmeit is megbeszéljék. Az előző liberális kormány alatt a sok panasza kettő körül annyira felhalmozódott, hogy az ügyvédek országos sztrájkot rendeztek. Az akkori igazságügyminiszter végre megígérte, hogy a bajokat orvosolni fogja, mire az ügyvédek a jogkereső közönség érdekeit figyelembe véve újból megkezdtek munkájukat. Aztán jött a mostani kormány. Cudalbu igazságügyminiszter mint gyakorlati jogász belátta a helyzet egyes fonákságait és sok bajon máris enyhített, más bajoknak az orvoslását pedig kilátásba helyezte. Most pedig személyesen is eljött az ügyvédek kongresszusára, hogy meghallgassa kívánságaikat.

A kongresszus egyik bevezető része tegnap délután folyt le a Lloyd-társulat tárgyaló termében. Az ügyvédszövetség választmánya tartotta ülését, melyen Dobrescu, az

ügyvédszövetség elnöke, elnökölt. A választmányi ülésen belső ügyeket és a kongresszus tárgysorozatát vitatták meg. A tulajdonképpeni kongresszus ma kezdődik. Dél előtt tíz órakor a gyárvárosi görög keleti székesegyházban Te Deum lesz. Utána pedig feltizenegykor a városi színházban következik a kongresszus ünnepélyes megnyitása. Délben egy órakor a temesvári ügyvédi kamara a Ferdinánd-szálló téli kertjében Cudalbu igazságügyminiszter, Dobrescu ügyvédszövetségi elnök, a választmány és a vendégek tiszteletére bankettet ad. Délután három órakor a választmány a Lloyd-társulat tárgyalási termében ülést tart, utána pedig négykor a színházban folytatják a kongresszust. Előadók Naumescu Konstantin és Tonescu Valéri.

Hétfőn délelőtt tíz órakor, a kongresszus második napján, Lazar Aurel dr. tart előadást, délután négy órakor pedig folytatják a kongresszust. Előadó Stoienescu Demeter, akinek előadása után a kongresszust berekesztik. Kedden reggel a kongresszus résztvevői kirándulást tesznek a Aldunára.

Csak milliomosoknak lehet ezentúl a román államvasutakon utazni

Temesvár, szeptember 5.

Hirt adtunk már róla, hogy szeptember 15-től kezdve a vasút tetemesen megdrágul. Az új tarifa öt kilométerenkint változik, az expresszvonatoknál és gyorsvonatoknál azonban a legkisebb tarifa száz kilométerre szól még akkor is, ha az utas csak néhány kilométernyire levő állomásra utazik. Például Zombolyára az expressz első osztályán eddig a jegy 116, a másodikon 102 leibe kerül, ezentúl azonban 546 és 374 leibe kerül. Bizonyos, hogy ezentúl közeli utazásokra nem igen fogják az expresszt, vagy a gyorsvonatot használni.

Azonban jelentős a személyvonatok drágulása is.

Zombolyára

eddig a személyvonat árai ezek voltak: első osztály 110 lei, második osztály 68 lei, harmadik osztály 40 lei, negyedik osztály 29 lei. Szeptember 15-től ezek az árak így alakulnak: 168, 116, 78 és 58 lei.

Az alábbiakban a temesvári közönség tájékoztatására közöljük Temesvárról kiindulva néhány utvonali vasúti díjakat.

Bukarestbe

az expressz első osztályán 1978, a másodikon 1332 leibe kerül az út,

gyorsvonati jegyek: első osztály 1826, második osztály 1220 lei, személyvonat első osztály 1522, második 1016, harmadik osztály 610, negyedik osztály 508 lei.

Orsovára

gyorsvonat első osztály 958, második 604, személyvonat első osztály 798, második 504, harmadik 332, negyedik 252 lei.

Karánsebesre

gyorsvonat első osztály 504, második 346, személyvonat első osztály 420, második 288, harmadik 198, negyedik 144 lei.

Lugosra

gyorsvonat első osztály 302, második 212, személyvonat első osztály 252, második 176, harmadik 116, negyedik 88 lei.

Resicára

gyorsvonat első osztály 554, második 382, harmadik 256, személyvonat első osztály 462, második 318, harmadik 214, negyedik 160 lei.

Boksánba

gyorsvonat első osztály 454, második 312, harmadik 212, személyvonat első osztály 375, második 260, harmadik 176, negyedik 130 lei.

Oraviciára

gyorsvonat első osztály 656, második 448, harmadik 302, személyvonat első osztály 546, második 374,

Megnyilt

ujjonnan berendezett fénynyomó és ezüstáru üzeme. Készülnek likör, inokka, toalettszervizek, továbbá augsatzok, ridikülök stb. Javításokat és alakításokat is vállalok. Tanoncok és tanulóleányok felvétetnek.

Szíves pártfogást kér tisztelettel

Tulpik József

fénynyomó és ezüstműves

Gyárváros, Sir. Dacilor (Fő utca) 32.

Rádió.

Magyar Telefonszolgálat és Rádió R.-T. műsora.

Vasárnap

- 1/10 órakor: Ujsághírek, kozmetika.
- 10 órakor: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból.
- 1/12 órakor: A budapesti Női Filharmónia Társaság kamarazenekarának hangversenye. Vezényel dr. Huber Ágost igazgató karnagy.
- 1 órakor: A m. kir. földművelésügyi miniszterium növényvédelmi és növényforgalmi irodájának előadása. Pálinkás Gyula m. kir. adjunktus felolvasása: „A szüret”.
- 3 órakor: Bergengőz bácsi mesél.
- 3/15 órakor: Időjárás és vízállás jelentés. Utána Gyermekszínház.
- 1/27 órakor: Falu-Szövetség előadása.
- 7 órakor: Petőfi-est. 1. Bevezető beszéd. 2. Költemények. 3. „Faluvégén kurtá korcsma”. Énekes játék. Összeállította Hevesi Sándor. Zenéjét szerzte Nádor Mihály. Vezényel: Kalotay László karnagy.
- 9 órakor: Solymossy Sándor kuplékat énekel.
- 1/11 órakor: Jazzband.

harmadik 252, negyedik 188 lei.

Dettár

személyvonat első osztály 190, második 130, harmadik 88, negyedik 66 lei.

Keresztes

személyvonat első osztály 210, második 144, harmadik 98, negyedik 72 lei.

Lippár

személyvonat első osztály 294, második 204, harmadik 136, negyedik 102 lei.

Őszesánadr

személyvonat első osztály 336, második 232, harmadik 154, negyedik 116 lei.

Aradra

Gátaljára, Moravicára és Gyémántára. Temesvárról a jegyek ára ugyanannyi, mint a Lugosra szóló jegyeké, miután a távolság — hatvan kilométer, — egyenlő.

Buziára

távolsága azonos Zombolyáéval. Varjasé, Dettával, Nagyszentmihályosé Lippával, Valkányé Boksánnyal és így az ezen állomásokra szóló jegyek árai is azonosak.

Bizonyos, hogy a közeli falvak községe inkább gyalog fog ezentúl bejárni Temesvárra, vagy pedig autóbusszon.

Szakálházára,

amely tíz kilométeren innen esik Temesvártól a jegyek árai az első osztályon 42, a másodikon 28, a harmadikon 18 és a negyediken 12 leit tesznek ki. Ha valaki a jözsé városi állomásról a gyárvárosi állomásra vasuton akar menni, úgy az első osztályon 36, a másodikon 24, a harmadikon 14 és a negyediken 12 leit fizet. A két állomás között tehát a vonat negyedik osztály hét leiel drágább a villamosnál.

Horribilisan megdrágul

a vasúti bérletjegyek ára is. A bérletek három hónapra az expressz első osztályán 42.000, a másodikon 29.400, a gyors- és személyvonato első osztályán 35.000, a másodikon 24.000 leibe kerülnek.

Románia

a népszövetségi tanácsban

Páris, szeptember 4.

Genfből az új folyamán Párisba érkező jelentés szerint a népszövetség tanácskozás optimisztikus felfogással fogadta Spanyolország mindegyik feltünés nélkül vonul majd vissza Beavatottak szerint a madridi kormány jegyzéke már megérkezett a Népszövetség főtitkárságához és azt tartalmazza, hogy Spanyolország ezentúl nem tartja magát érdekeltnek a Népszövetség munkájában, képviselője nem jelenik meg az ülésen, de attól eltekint, hogy a Népszövetség teljes ülésén arról az elhatározásáról nyilatkozzék és azt megokolja. A mostani ülészakon egyébként nehézséget csak akkor várnak ha majd a tanácsstagok megválasztására kerül a sor. Előrelátható, hogy Belgiumot és Uruguayt mint állandó tanácsstagokat újból megválasztják. Két amerikai állam, közöttük Cuba, nem állandó tanácstagságot kapnak. Csehszlovákia Romániának ad helyet a tanácsban. Svédország pedig Hollandiának. Nehézségeket támaszt majd Németország követelése, amely szerint a Népszövetség legelőször csupán Németország felvételéről határozzon és azután történjenek meg a választások.

Csökken a behozatal. Bukarestből jelentik: Románia külkereskedelmi mérlege az idei év első hét hónapjában aktív volt, amennyiben 21 milliárd 597 millió lei értékű kivitt áruval szemben csupán 20 milliárd 563 millió lei értékű árut hoztak be.

ELTÖRLIK A KIVITELI ILLETÉKEKET. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter azzal a tervvel foglalkozik, hogy az 1927 évi költségvetés összeállításának alkalmával eltörli a kiviteli illetékeket. Ezzel szemben egyes adókat, többek között az örökösödési és a fényüzési adót jelentékenyen fel- emelik.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plaja Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonaink:

Szerkesztőség: 2-52
Kiadóhivatal: 2-52
Nyomda: 10
Felelős szerkesztő lakása: 2-42

Elfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az ökirály-ságban 4 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Ferdinánd király Velencében. Bukarestből jelentik: Ferdinánd király néhány napi tartózkodásra in-
guitóban Velencébe érkezett.

A Magyar Párt köréből. V. E. rányi Viktor dr., a Magyar Párt temesi tagozatának ügyvezető elnöke szabadságáról hazaérkezett. A párt ügyeinek átvetette a párt ügyeinek vezetését. Ugyancsak hazaérkezett Z. tie Andor, a Magyar főtűtkái-
s és ismét megkezdette működését.

Amerika bukaresti követe Temesvártól. Colbertson, Amerika bukaresti követe, tegnap Temesvárról hazatért. A követe előzetesen Resic-
járt, ott behatárolta megtekintette az egyes üzemeket, a munkában levő ha-
has vastelepét, majd családjával együtt Temesvárra jött. Itt a Resica-
és a nagyvízi munkák vendégszobájában halt meg és a nagyvízi munkák nap folyamán Bogdan dr. prefektus, valamint Bal-
en János, a Resica-művek igazga-
társaságában felkeresett több te-
társasági gyarat és megszemlélte Te-
fár környékét is. Az amerikai kö-
akinek látogatása magánjellegű,
utazik vissza Bukarestbe.

Az ügyvédszövetség elnöke a pol-
nesternél. Dobosan János dr. gár-
mester, aki nyári szabadságá-
tegnap tért vissza, megérkezése
nyomban elfoglalta hivatalát és
adta a referensek jelentéseit. A
api délelőtt folyamán felkereste
bolgármestert Dobrescu buka-
ügyvéd, az országos ügyvédszö-
g elnöke, aki az ügyvédkongressz-
alkalmából tartózkodik Temesvá-
Dobrescu társaságában volt Za-
dr., a temesvári ügyvédi kamara
ra. A főpolgármester az ügyvéd-
tség elnökének rendelkezésére
totta a város autóját, ki azon meg-
tette a város nevezetességeit.

A temesvári zeneiskola főiskolai
te elismertetésének ügyében már a
zelebbi napokban megtörténik a
szterium döntése. A jövő hét fo-
án várják temesvárra azt a mi-
ri bizottságot, amely a kérdést
svártott tanulmányozza és amely-
selentése után a kormány megadja
zeiskola nyilvános főiskolai jelle-
A kérdés sürgősen intézendő el-
is inkább, mert szeptember hó-
dikán kezdődik a tanév és akkor
befejezett helyzetet kell ebben a
s ügyben teremteni.

A székesegyház új harangjai-
tuk már, hogy bizottság alakult,
feladatául tűzte ki, hogy a ka-
s székesegyház részére új haran-
szerez be. Adományokat erre a
a Déli Hírlap kiadóhivatala is
d.

Városi tisztviselők szabadsága-
nariu Emil városi kultur-
nok szabadságáról visszaérkezett
ból átvette hivatalának vezeté-
ősző János dr. városi tanácsnok,
rhatóság vezetője, ma kezdte meg
eti szabadságát.

Kősző városi tanácsnok grásza,
ó Józsefné született Berta
ika, Kősző János dr. temesvári
tanácsnok édesanyja, hatvankét
dős korában és házasságának
enötödik évében Újpesten meg-
olttestét az újpesti római kato-
metetőben helyezték örök nyuga-

Szomorú arccal fogadták a fel-
emelt fizetéseket. A rendőrségen teg-
nap fizették ki a felemelt fizetéseket,
amelyeknek mérvéről már írtunk. A
kiszármazott rendőrök és alkalmazottak
szomorú arccal fogadták a pár leles
javításokat.

Lakáskatasztert készítenek. Sze-
ptember 15-től kezdve az egyes városr-
szekben bizottságok fogják a házakat
végigjárni, hogy az egyes lakásokat
összeírják. A lakosság megnyugtató-
sára hivatalosan közlik, hogy ez az
összeírás nem rekvirálás, hanem lakás-
kataszter felfektetése céljából történik.

Kovács Mórné temetése. Özvegy
Kovács Mórné, a Bécsben elhunyt
temesvári köztisztviselő álló urnó
földi maradványait tegnap hozták Te-
mesvárra, a koporsót a belvárosi izrae-
lita temető halottsházában helyezték
el, ahonnan vasárnap délután négy
órákor megy végbe a temetés.

Eltűnések. Szizsik Juliska tí-
zennégy éves leány, aki az erzsébetvá-
rosi szövőgyárban dolgozik, hétfőn fi-
zetési előleget vett fel és azóta eltűnt.
Ugyancsak eltűnt Rékási-ut 15. számú
lakásáról J. urma Jon tizenhét éves
munkás is, aki napok előtt távozott el
és még azóta nem tért vissza.

A Jaquard és Temesvári Első ügye
ujra a bíróság előtt. Megirtuk, hogy
Weisz Lajos igazgató, akit a Temes-
vári Első a Jaquard harisnyagyár
igazgatói állásától elmozdított, a járás-
bírószágon birtokháborítási pert indi-
tott azon a címen, hogy nemcsak ügy-
vezető igazgatója a gyárnak, hanem a
részvények felének tulajdonosa is. A
pert tegnap délelőtt tárgyalta Fiala
Kálmán dr. járásbíró. A járásbírószá-
g megállapította a birtokháborítást, de
Weisz Lajost azon az alapon, hogy az
igazgatóságának jogában áll az ügy-
vezető igazgatónak felmondani, kérelmé-
vel elutasította. Weisz ügyvédei az
ítélet ellen felebbezést jelentettek be a
törvényszékhez, amely az ügyet sze-
ptember 18-án fogja tárgyalni.

Finom női lilckalapok és Sil-
kina kalapbársony legelőnyösebb
N. C. D. mel cégénél. Detaleadás a
gyárépületben József-tér (Küti-tér) 12.

Uj forradalom Portugáliában.
Lisszabonból jelentik: Párisba érkezett
hir szerint Portugáliában új forradalom
tört ki. Katonai felkelésről van szó,
melyet egy százados vezet. A portugál
cenzura megakadályozza az új forra-
dalomról szóló hiteles hírek közlését.

Gombostü ölt meg egy temesvári
leányt. Megirtuk, hogy a lippai kór-
házban meghalt Dorogi Jolán te-
mesvári leány. Tragikus halálának
oka, hogy a vonaton ujját megszurta
egy gombostüvel. A jelentéktelen sé-
rülésre nem fordított figyelmet, mikor
pedig megjött hozzátartozói kórházba
szállították, már késő volt. A tragikus
véget halt leány iránt általános a
résztvétel.

Eljegyzés. Sztamora János
kormányfőtanácsos, a budapesti Nem-
zeti Hitelintézet ügyvezető igazgató-
jának leányát, Margót, eljegyezte Za-
kariás Lajos dr. budapesti kir. sza-
badalmi bíró. Sztamora János annak
idején vezérigazgatója volt a Temes-
vári Első Takarékpénztárnak és társa-
dalmi, valamint pénzügyi körökben
közbecsülésnek örvendett.

Évek óta a legjobban keresett és
legnépszerűbb fogápolószer a FAR-
MODONT fogkrém és szájvíz. Kivá-
natra miniat és reklámanyagot ingyen
és bérmentve szállít a »Farmacon«
gyógyárnagykereskedés és labora-
tórium Timisoara.

Vásári bódások halálos párbaja.
Nagyszombatról jelentik: A szomsz-
dos Rózsavölgy községben busu volt.
Nagy számban vonultak fel a vásári
bódások, akik közül Kameniczky
Lajos körhintás és Vlasek József te-
kejátékos egymás mellé kerültek. A
közönség inkább a tekejáték iránt ér-
deklődött, ami módfelett bosszantotta
Kameniczkyt, aki ócsárolni kezdte Vla-
sek boltját. Ebből veszekedés, majd ve-
rekedés támadt közöttük. Kameniczky
élesre fent konyhakéssel támadt kon-
kurrensére és olyan erővel sújtott el-
lenfelé, hogy a kés Vlasek szívébe
hatolt, aki a helyszínen meghalt.

Pittoni udvari fényképész-
műterem tulajdonosa külföldi utjáról
hazaérkezett és műtermének személyes
vezetését ismét átvette.

Mozi

Belvárosi mozi: hétfő, kedd (szeptember 6-7)
Gyárvárosi mozi: szerda, csütörtök, péntek (szeptember 8-9-10)
Mehalai mozi: szombat, vasárnap (szeptember 11-12)

A fekete Pierrot

10 felvonás.

HARRY PIEL legnagyobb, legszebb, leggazdagabb és legszenzá-
ciósabb filmje. Látjuk őt romantikusan, szerelmesen, üldözve, de
örökké győzelmesen.

Főszerepben:

Harry Piel.

Monopol Filmcentrala Timisoara.

Este felemelt helyárrakkal.

Belvárosi mozi: szerda (szeptember 8)
Gyárvárosi mozi: vasárnap (szeptember 5)
Mehalai mozi: kedd (szeptember 7)

L'AMAZONE

8 felvonás.

Megrázó dráma egy árva leányka életéből. Érdekes harcok ban-
diták és mexikói cowboy-ok között.

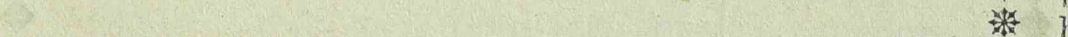
Főszerepben:

Marion Davies.

Monopol Metro-Goldwyn, Cluj.

A pénztár nyitva van d. e. 10-12 és d. u. 4-9-ig.

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órákor. (Vasárnap és szerdán d. u.
3 órákor.)

TÖRTÉNELMI ESEMÉNYEK
KUSZÖBÉN SPANYOLORSZÁG.
Londonból jelentik: A spanyol külügy-
miniszter kijelentette, hogy a minisz-
tertanácsot összehívták, amelynek ha-
tározatai nagyobb feltűnést keltenek
majd, mint annak idején Primo de
Rivera direktoriumának megalakítása
idézett elő. Történelmi fontosságú ese-
mények vannak készülöben.

Holló Géza a varsói bíróság
elő kerül. Megirtuk, hogy Holló
Géza, aki Temesvárról rengeteg be-
csapott és megkárosított ember és egy
kifosztott fiatal feleség hátrahagyása
után megszökött, Varsóban és Lem-
bergben számtalan szélhámoságot
követett el. Lengyelországból is meg-
szökött és Budapesten tűnt fel, ahol
ujabb stiklikért három havi elzárásra
ítélték. Erről tudomást szereztek a
lengyel hatóságok és Holló kiadatását
kérték. Ez meg is történt és Holló
Géza ismét Varsóban van, ahol rövi-
desen ítélkeznek fölötté. Érdekes,
hogy Holló, aki temesvári második
feleségétől nincs elválva, Varsóban
egy elhalt egyetemi tanár özvegyét
vette el és így a családokon kívül
bigámiaért is lakolni fog.

Minden városrészből érdemes
elmenni a gyárvárosi Felsőárók utca
1. szám alatt levő Három béka ven-
dégfogdába, ahol Horga Pál kiváló ita-
lokat mér s az étteremben jó ételeket
szolgáltatnak föl.

Felakasztotta magát, mert nem
adtak neki bort. A pozsonymegyei Al-
sószeleiben Mézes József gazdát gond-
nokság alá helyezték, mert iszákos em-
ber létere felő volt, hogy a vagyonát
teljesen elhossa. A minap is részegen
jött haza és felesége megpirongatta.
Az öreg könyörgött, hogy legalább
még egy itec bort adjanak neki. Bü-
ntetésből a padlásra zárták, ahol fel-
akasztotta magát.

Vendég ügyvéd urak szíves
figyelmébe! Uriing és fehér-
neműeket készítek egy nap
alatt elsőrangú kivitelben, felelőség
mellett. Nagy inganyag választék, leg-
olcsóbbtól — legfinomabb minőségig.
Őszi ujdonságok: Kalap, nyakkendő,
harisnya, keztü. pyjama, kész fehér-
neműek stb. Gummikabátok!
Szolid szabott árak! Papp Gábor
Timisoara, Cetate, Str. Mercy No. 6.

Demokrat. A Demokrat című ro-
mán-magyar-német nyelven megje-
lenő hetilapnak ma jelent meg legújabb
száma változatos tartalommal. Az ér-
dekes folyóirat ára 15 lei és minden
hírlapárusnál kapható.

Berndorfer alpakka- és al-
pakkaezüst evőeszközök, valamint
az összes vasárak Scherter Ottó
vaskereskedésében, Timisoara.

Egyéves önkéntesek figyelmébe. A
hadkiegészítő parancsnokság felhívja
azokat az egyéves önkénteseket, akik
1927. évfolyambeliek és lovas csapatok-
hoz vannak beosztva, hogy amennyiben
saját lovuk van, azt mutassák be,
amennyiben pedig pénzt helyeztek
kinestári ló igénybevétele, úgy pén-
züket vegyék át, hogy azon saját lovat
vásároljanak.

BÉRAUTOK precíz javítómb-
helye, autók garagirozása, éjjeli szol-
gálat. Autóorient-garage, Bem-utca.
Telefon 14-93, 23-24. Autók el-
adása és vétele.

Sport

Megkezdődik a bajnoki szezon a
mai mérkőzésekkel. Az érdeklődés
előtérben a Banatul-TAC meccs
áll. A két csapat a Patria-pályán
találkozik délután öt órákor.
Ugyancsak öt órákor mérkőzik a
TMTE-pályán a ZsSE a pályatu-
lajdonossal. Az előző mérkőzésnél
eldöntetlen eredményt, az utóbbi-
nál pedig a munkások győzelmét
várjuk. A Kadima-pályán a Kad-
ma találkozik a Rapiddal. A mér-
kőzés kimenetelére teljesen nyílt. El-
döntetlen eredmény volna a reális.
A Kinizsi csapata tegnap Belgrád-
ba utazott, ahol ma a Jugoszlávia,
hétfőn pedig a Beogradski SK csa-
patával veszi fel a küzdelmet.

Olaszországban ma mindenki futurista

Szenzációs futurista kísérlet az érzésátvitel és a lelki emóciók megérzékeltetésére rajzok útján — Az érzéselemek felbontása és sűrítése

A lélek lemásolásának klinikáján

Torino, augusztus hó.

1924-ben kezdte el pár lelkes fiatal ember a lélek változatainak és árnyalatainak lerögzítését különböző kísérletekkel. Több mint két év telt el azóta s ezalatt az idő alatt a tanulmányok annyira jutottak, hogy azokat könyvbe gyűjtve már ki is adhatták.

Rómában signora Benedetta, míg Turinban Giuseppe Steiner, egy Ausztriából emigrált olasz, szentelték a kutatásaiknak az utolsó éveket. Együtt mind a ketten futuristák! Ma Olaszországban ugyanis csak a futuristák végeznek produktív munkát, úgy a politikában, mint a művészetben.

A fascismus szekere

élé is őket fogta be a Duce, mikor azt bevontatta Rómába. De az irodalom és művészet nagyságai: Pirandello, Dario Nicodemi, Zaccani, D'Annunzio, sőt még Papini is, mind futuristák és a nagy feltaláló Marconi is az.

A fent jelzett kísérleteket, amelyekkel első ízben foglalkoztak, nagy érdeklődéssel fogadta az olasz intellektuel közönség és én is érdeklődve kerestem föl torinói tuszkulánumban az ausztriai olasz mestert.

Sovány fiatalember fogadott, még innen a harmincon és akitől megtudtam, hogy ő az a Steiner. Ahogy megnéztem, nem láttam rajta semmi excentrikusát.

Egészen normális.

Pedig azt hittem, hogy nem lesz az! Nem azért, mivel futurista, hanem hogy ilyen dolgokkal foglalkozik. Mert az ebből eredő haszonból nem igen élhet meg. Talán meg sem vacsorázhat!

Helyet kínált, miközben érdeklődni kezdtem a kísérletei eredménye után. Készséggel kezdte el rögtön fejtegetéseit:

— A leki érzéseket és emóciókat, azokat a lelki lehetőségeket, amiket eddig nem lehetett leírni, csak megérezni hosszúságú kísérletezés után sikerült lerögzítenem, illetve megkonstruálnom, úgy hogy most már a legprimitívebb lélek is felfogható és megérezhető a távolból e lelki akkordokat, a hang minden közvetítése nélkül.

Bármely érzés,

ha igaz érzés és a mi lelkivilágunknak akármilyen nagyon fontos és bár-hogy is fogja fel és bármennyire is összetevődött ez a lélekkel, mégis van mindig ennek az érzésnek a mi lelki énünkben egy teljesen különböző sajátossága, illetve egyénisége, ami nem tud felolvasni bennünk, ami nem tudja alávetni magát a mi énünknek s ugyászólván tudatunk alatt őriz meg karakterét és mindig mint egy tömör teljes egész áll előttünk. Ha ezt az érzést ki akarjuk fejteni, vagyis másoknak át akarjuk közvetíteni, akkor a mi saját egyéniségünkől különválasztva úgy kell átültetnünk ahogy azt mi

a végtelenből megkaptuk, esorbitatlanul, teljes egészében, mert csak ezáltal tehetünk eleget a természet törvényeinek. Tehát nem szabad közvetítésnél a kapott érzéseket analizálnunk akár öntudatosan, vagy tudat nélkül; mert ezáltal megbontjuk az okozat harmonialáncolatát, ami minden esetben valamilyen cél érdekében, valamilyen vég, illetve parabola felé

Olcsó eladás:

egy amerikai diófa-ebédítő gyökérbetéttel és egy füstölt tölgyfa ebédítő, cseresznye masszív topolygyökérbetéttel és masszív körishálók.

Siebold mübutor-asztalos,

Gyárváros, Táviráda-utca 19.

Telefon 699.

vezet. Így nem szaggathatjuk ezt szét, habár emberi jogaink ezt nem gátolják — csak a lelki egyéniségünk!

Ha ezeket az érzéselemeket felbontjuk majd a saját lelki behatásunkkal összegyúrva, adunk a dolgoknak véleményezett diszpozíciót és olyan rendszerlehetőséget, amelyet eddig nem bírtunk, — mely a logikus megalkuvásnak többé-kevésbé hatékony színezete alatt mindig hamis és valószínűtlen — akkor az átvett érzésszimptomát a felvevő teljesen hamis és ferde alakban tudja csak elraktározni és így értelmi lehetőség szempontjából nem volt fix eredménye ezen átvitelnek, a cél pedig így majdnem

a nullára süllyedt.

Ez érzésátvitel és lelkiállapotok lerögzítése miatt kísérleteztem én eddig és a fenti vizsás és még csak tapogatózó lehetőségek helyett próbáltam eredményeket elérni.

— És mik voltak ezek az eredmények? — kérdeztem a díványsarkába fogódzva, mivel elszédültem az előbbi beszédétől.

— Konkluzióképpen állítom — válaszolta harsányan — hogy az érzésárnyalatokat igenis darabokra kell osztani egyenként elővéve azokat, hogy aztán visszakomponáljuk az eredeti formájukba és megőrizzük az érzés, vagy lelki plusz eredeti szépségét és eredményeit anélkül, hogy egy párányi árnyalat is elveszne belőlük. Ez volna az ideális hü és könnyed lelki érzéslerögzítésének a lehetősége, amin idáig sok száz tudós és művész kísérletezett

eredmény nélkül.

Mi egypáran futuristák próbálkoztunk ezzel a problémával először, majdnem száz százaléig felokozni a közvetítés lehetőségét.

— Már most hogy csinálták kísérleteiket? — kérdeztem.

— A beszéd általi közvetítés, habár le is rögzíti egy pillanatra a lelki érzést, a hang megsemmisülésével ez felszabadul s akik ezt a kifejezőmódját az érintkezésnek nem tudták akkor felfogni, újból — csak újabb hangközvetítés útján képesek átvenni, máskülönben számukra a már elmondott szó semmis.

A második mód, a betűvel való érintkezés módja szintén nehézkes, mivel ha a lélek szövevényes alakulatait sikerül is oldalokon át lassanként le-

rögzíteni, a gondolathatásokat a már fölvevő nagy tömeg miatt a felvevő sokszor nem tudja koncentrálni s így homályos marad előtte a lelki kapcsolat.

Továbbá a festmény nehéz reprodukálhatósága miatt a tömeghatás szempontjából ugyancsak el kellett ejteni s így utóljára, mint a lehető legtellesebb kifejező eszköz maradt hátra: a vonal, az ábra, a rajz.

A konstruktivista egyenes

vagy görbe, ami nem ábrázol semmi mást, csak amit akarunk: a lelki érzést, a lelki karaktert. Nem taktilikus táblákra gondolok most, vagyis a tapintás művészetének (taktilizmus) igénybevételére, hanem csupán egyszerű geometriai rajzokra, amik mind egy, hogy mit ábrázolnak, mert csak az a fő, hogy ezekre rá nézve lelkileg rögtön érezzük a kifejezni akaró lelki érzés közvetítését a teljes egészében!

— Mutasson kérem egy-két ilyen rajzot, kértem a mestert, mire ő egy nagy mappából kikeresett egy csomó ábrát.

— Ha megértette azt, amit az előbb fejtegettem — mondta kedves mosollyal —, úgy nem is kell többet magyaráznom; mert ha ezeket a rajzokat figyelemmel végignézi, úgy világosan és tisztán fog ön előtt állani a kísérlet, mivel fel kell hogy fogja rögtön ezt a lelki közvetítést.

És most elhalmozott a papirlapok egész tömegével, amiből zavaros fejjel válogattam ki egy-két eredeti ábrát. De hogy ezután mi történt és hogyan hagytam ott a lélek lemásolásának ezt a klinikáját — erre már nem emlékeztem...

Lenn az után zeneszó fogadott.

Jazz-band!

Kacagó emberek és karesu lányok, akik az után tolongtak. Egy variété vakító transzparens bántotta a szememet, a kávéházak teraszán az emberek zsufolva ültek. A lámpák körül az esti pillék százai pedig bódulva táncoltak.

Mindenki boldog volt ezen a füledt itáliai estén!

A magasban pedig, Torino fölött, egy gyenge villanylámpa előtt egy műteremben egy sovány, nagyhajú fiatalember analizálja ezalatt esendben a lelkeket.

Az alatta kavargó embereket...

Tiszay Andor.

építőanyaggal Telefon 9-18

Olcsó házhelyeket részletre

Kardos-telepen, gyárvárosi strand homokszedők végében

miniszterium által engedélyezett

M o z i

Értesítés

Az előadások szombat, szeptember 4-ével pont 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Vasárnap és ünnepnapokon d. u. 3 órakor olcsó matiné is fognak tartatni és esetről-esetre d. e. 11 órakor is.

Ezen matiné belépőjegyei: 30, 20 és 10 lei lesz.

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál báca

Kalandos Palkó utazása

— Tengeri rablók hatalmában

Az egész társaság ott lubickolt a vízben és csomagjaik szerteszert uszkáltak a folyó tetején. Az önté ugyanis, hogy amikor a krokodilus az őt húzó matrózokat perté a vízbe, a tutaj megijedt és kivánsi utasai pedig mind egyszálal gyülekeztek össze, a tutaj nagy ingadozásban hirtelen förrult és mindenki és minden a förtöba potyogott.

Astor és néhány matróz, nyvissza legelőbb a lélekjelenlétét tutajhoz usztak és azt nagy észítéssel helyrebillentették. Ma többiek látták, hogy a tutaj megint rendesen uszkál a vízben, egyenkint igyekeztek visszakapzkodni reá. Ez sikerült is nekik. Mikor megint valamennyi tutajon voltak, egyenkint hangtatták ki a vízből a csomagjaikat. Ebben azonban már nem voltak lami szerencsések. Sok csomag víz messzire elsodort, más csomagok pedig annyira átáztak, hogy hasznavehetetlenek lettek. A legnagyobb baj azonban az volt, hogy a fegyverek és a lőszer mind megáztak.

— Most aztán — mondotta Astor — nem lövöldözhetünk mindaddig amíg megint nem érünk a hajóhoz, amelyről új löanyaggal láthatunk el magunkat.

Mikor már valamennyire meinte elhelyezkedhettek a tutajon, akkor gondoltak megint a krokodilusra. Ott látták a tutaj mögött uszni egy nagy fekete tömeget, bizony a krokodilus volt. Azor már igen esendesen viselkedtek. Ugylátszik, hogy a szigony oamélyen hatolt be torkába, hogy veszedelmes állat ebbe belepusztul. A kötél még mindig a tutajhoz erősitve, mely a halott krokodil maga után vonszolta.

Utasaink most már békésen ládtek tovább, amikor egyszál észrevették, hogy a folyó kümböző részein fekete pontok tűnnek föl, amelyek mindegyre nyakkednek.

— Baj van, — mondotta Astor — úgy látszik, hogy egész krokodilusz falka jön ellenünk.

Ugy is volt. A tutaj után hat krokodilus is uszott. Az utasok bizony nem valami szívesen vettemert most már nem volt lőszer és fegyverrel nem védekezhetteszedelmes állatok ellen. Az első fél volt, hogy azok majd olyan zel merészkednek, hogy tolatócsukkal felfordítják a tutajt. sódszor aztán majd nem lehet olyan könnyen visszakapaszkodni a tutajra, mint az egyszer megtették, mert a támadó krokodilusok ebbe megakadályoznak őket.

Astornak hirtelen nagyszerű gondolata támadt:

— Ez a halott krokodil, amimatt egyszál már majdnem elvettük az életünket, fog most megmenteni a haláltól.

Valamennyien csudálkozva tek rá, mert nem értették a szavakat. Csakhamar azonban tisztában tak szándékaival. Astor úgygyeles fejszét fogott és azzal elvált.

A táncszalon kezdetével minden családban nélkülözhetetlenné válik a 1065

grammofon.

A világ legjobb grammofonja és grammofonlemezei

KATZKY-nál

Timișoara, Mercy-utca 10.

Nyilttér

(E rovatban közlőttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Nyilatkozat.

A Temesvári Első Takarékpénztár R.-T. és a Jaquard Harisnyáru gyár Részvénytársaság igazgatósága a közte és a Jaquard elbocsátott ügyvezető igazgatója, Weisz Lajos között felmerült perben tendenciózus és hangulat-keltő híresztelésekkel szemben az alábbi tényeket állapítja meg:

1. Weisz Lajos ügyvezető igazgató hivatali állásában súlyos szabálytalanságokat követett el és ezért őt az igazgatóság a kereskedelmi törvény és az alapszabályokban biztosított jogai alapján 1926 augusztus 24-én azonnali hatállyal állásából elmozdította.

2. A vállalat főrészvényese és egyszersmind főhitelezője, a Temesvári Első Takarékpénztár, a kereskedelmi törvény 175. szakasza alapján a társasági üzletkezelés szakértők által történő megvizsgálatast kérte s ezen kérelem folytán a Tribunalul Timisoara sectia III. 7539-926 számú végzésével a szakértői szemlét elrendelte és pedig a Temesvári Első Takarékpénztár kérelmének megfelelően 1925 július 1-től kezdődőleg.

3. Weisz Lajos a társasági üzletkezelés megvizsgálása ellen minden rendelkezésre álló eszközzel tiltakozott, a törvényszék végzése ellen jogorvoslattal élt, bizonyítván ezzel azt, hogy számadási kötelezettségei elől kitérni óhajt.

4. Nem felel meg a valóságnak az, hogy Weisz Lajost akár a törvényszék, akár valamely más hatóság állásába visszahelyezte.

5. A vállalat mindennemű kötelezettségeinek eleget tesz, tisztviselőit és munkásait pontosan fizeti, járandóságait f. évi szeptember 1-én folyósította. Igen természetes azonban, hogy az elbocsátott igazgató utalványozását figyelembe venni nem lehetett és igen természetes, hogy a vállalat alkalmazottai az elbocsátott igazgató közbenmunkásait pontosan fizeti, járandóságait, a gyár nincsen üzemben kívül helyezve, hanem redukált munkáslétszámmal dolgozik.

6. Weisz Lajos elbocsátott alkalmazottunknak jogait és kötelezettségeit valamint további sorsát az arra illetékes bíróságok fogják megállapítani tények és bizonyítékok figyelembe vételével és a törvény alapján.

7. A fentiekkel ellentétes állítások hangulatkeltést céloznak és ezeknek cáfolatával nem óhajtunk foglalkozni. Temesvári Első Takarékpénztár R.-T.

Jaquard Harisnyáru gyár R.-T., Timisoara.

Nyilatkozat.

A Temesvári Első Takarékpénztár által a helyi lapokban a Jaquard Harisnyáru gyár r. t. cég nevében is közzétett nyilatkozata elejétől végéig nem egyéb, mint a tervszerűen kiesztelt vádoltárságok összefüggéstelen láncolata.

A „Jaquard” csak formailag részvénytársaság. Lényegileg kettőnk közös egyenlő arányú tulajdona. A vállalatban egymás nélkül semmit sem tehetünk s ezért a szerződésben ki van kötve, hogy a szükséges két aláírás közül az egyik tőlük, a másik pedig tőlem eredjen. Első pillanatra nyilvánvaló tehát, hogy a Temesvári Első Takarékpénztár nyilatkozatát a „Jaquard” aláírásával szerződésellenesen és jogtalanul látta el.

Az ügy érdemét illetően hamis a Temesvári Első Takarékpénztárnak azon beállítása, mely szerint az üzletmenet hivatalos megvizsgálása ellen minden rendelkezésemre álló eszköz felhasználásával védekeztem. Én csak az ellen védekeztem és védekeztem, hogy ő a hivatalos vizsgálatot, mint kisebbségi részvényes szorgalmazza s hogy most már nagyon átlátszó céljaira használja fel.

A Temesvári Első Takarékpénztár tudja a legjobban, hogy neki mint társaság bármikor és bármennyiszere joga van az üzletmenetet megvizsgálni. Ebbeli jogával állandóan és ismételtelen élt is. Mi lehet tehát a célja, hogy egy

hasonló hivatalos vizsgálatot akar ki- eszközölni? A felelet egyszerű: felelő- ség nélkül egy olyan eredményt kimu- tatni, amelynek következtében a saját gyarámból kitehet. Olesón. Vagy eset- leg ingyen is.

Mert tudni kell, hogy a Temesvári Első Takarékpénztár nekem először alaptőkeemlést ajánlott. Jött azután egy póttájélat, hogy engedjem magam- at majorizálni s ezzel szemben lesz: 6 millió alaptőke, gyárépítés, igazgatói lakás, Creditul Industrial-hitel, 1 mil- lió leu biztosított évi fizetés és jövede- lem, autó, 50.000 leu nyaralási költség, — ami szép lett volna, de épen azért nem fogadtam el, mert nagyon szép lett volna — Erre jött a harag, a düh, az elkeseredett tehetetlenség és mind- ebből kibontakozott a vérszomjuság.

A Temesvári Első Takarékpénztár a törvényszék előtt bemutatta magát mint kisebbségi részvényes, jóllehet az igazgatóságban is s a közgyűlésen is a majoritása van és vizsgálatot kért. De nem ellenem, hanem a „Jaquard” ellen és az eljárás folyamatbátételéről nem engem értesített, hanem a „Jaquard” igazgatósági elnökét, aki az ő igazgatóságának alelnöke.

E perfid és mindenki által ilyenül megbélyegzett aknamunkájára vélet- lenül jöttem reá és maga a papirakna

erélyes beavatkozásom következtében ő alatta robbant fel. Nem elégedett meg u. i. a vizsgálat elrendelésével, de ennek tartamára még az én kizá- ratásomat is kérte. A törvényszék ter- mészetesen szintén reájött a huncut- ságra és a kizáratásomat mellőzte.

Ami a Temesvári Első Takarékpénz- tár által általánosságban megemli- tett „szabálytalanságok” kérdését il- leti, idevonatkozólag csak annyit, hogy — ha ilyeneket avagy csak egy ilyen- t is konstatáltak volna — már régen feljelentettek volna engem, aki nyil- vánvalóan utjukban vagyok és nem lennének kénytelenek magukat az ál- taluk velem szemben elkövetett sza- bálytalanságok miatt az egész világ előtt szégyelni. Mert az én egész ma- gamtartásában — tudom — csak egy szabálytalanság van: hogy nem enged- dek magammal olyan goal-t rugatni, mint az náluk immár házilag szo- kásos.

Ismétlem: a Temesvári Első Taka- rékpénztár-nak kizárólag az egész „Jaquardra”-ra fáj a foga s hogy ezt egykönnyen nem adom, az csak ter- mészetes. Egyebekben nem a Temes- vári Első Takarékpénztár fog az ügy- ben itélkezni, hanem az illetékes Lloyd- bíróság.

Weisz Lajos.

Takarékbetétek legjobb kamatozása:

Temesvári Bank és Kereskedelmi r.-t.-nál, Timisoara, Piaja Sft. Gheorghe. Alaptőke és tartalék: 125 millió.

F i ó k o k:

Temesvároft: Belváros, Józsefváros és Gyárváros. Vi d é k e n: Jimbolia, Sannicolaul-Mare, Orsova, Oravița, Resița. **Affiliációk:** Közgazdasági Bank r.-t. Timisoara, Bánáti Hitel bank r.-t., Timisoara, Első Karánsebesi Takarékpénztár r.-t., Karánsebes, Kereskedelmi r.-t., Lugoj. Dettai Takarékpénztár, Dettai Perjámos-Haulikfalvai Népbank r.-t., Periamos. Nagy- koplósi Népbank, Comlos stb. 1112

Egyenruhaszövet, deáksap- kák legolcsóbban

Salinacki Testvérek

egyenruházati cikkek különleges- ségi üzletében, Temesvár, Dom- tér 4. Dom-templommal szem- ben. 1157

Alkalmi vétel.

12 személyes komplett valódi karis- badi porcellán ebédtő szerviz, kiváló orosz mesterhegedű valódi francia vonóval, prima Paterlongo gyártmányú vadászfegyver és első- rendű olajfestmények eladók.

Megtekinthető délután 2—4-ig Er- zsébetváros, Teleky-u. 14, ajtó 1. 1189

Friss dunai hal állandóan kapható, ponty, harcsa, kecsge, tok, süllő.

Luttvák Rudolf

1184 halkereskedés Józsefváros, Preyer- és Fröbl-u. sarok.

Erzsébetvárosban

modern villa, tejgazdaság, gazdasági épületekkel saját vízvezetékkel **eladó.**

Ugyanott olcsó háztelkek kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. Cim **Löbl** könyvkereskedésben, Str. Alba Iulia. 1120

Még a legolcsóbb

órában is meg- bízhat, melyet **Gács** órás javított.

Temesvár-Erzsébetv. Király-u. 26

Torino FIAT

automobilok és alkatrészek képviselője:

Tichy Testvérek autogarage

Timisoara I. Str. Eminescu 6. Telefonszámok: Garage: 11-26 Lakás: 11-27

Alkalmi vétel

A Belváros közelében tiz hold föld, mely háztelkeknek is alkalmas, nagy gazdasági épületekkel, eladó. Bővebbet: **Tichy**, Aradi-ut 3. 113

Saját készítés! Saját készítés!

Speciális gyermekkocsik, téli kocsik és sporikocsik nagy választékban. Valamint bőrbutorok és mindennemű kárpitos munkát a leg- olcsóbb árban eszközöl **Kanizsai** III., Rákocyp-utca 1 (Dr. Bickl-ház)

Apró hirdetés

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 3 lei. Álláskeresőknek 25 százalék engedély. Díj előre fizetendő.

Alkalmazás

Takarítónőt keresek heti 1/2 napi takarításra Cimeket a kiadóba.

Két szakképzett bádigos segéd felvételre. Tunszky Gyula lakatosáru gyár. Hunyady ut 58.

Villany- és vízvezeték-szerelők és munkások felvételre. „OST” műszaki vállalat. III. Hattyu-u. 4.

Ügyes gépirónó délutáni munkára felvételre. Jelentkezni 12-1-g. Farkas, u. 62.

Perfekt tejáró szakácsnő felvétetik. Cimeket a kiadóba.

Mindenes szakácsnő felvétetik szeptember 1-re, akinek egy kisleány segítségére összes házimunkát végezni kell. Cimeket a kiadóba.

Allást keres

Házvezetőnőnek menne magányoshoz a ligens vidéki uriaszony, jól főz, finom, minden háztelendőt ért. „Takarékos” jelöléssel a kiadóba.

Lakás

Két, esetleg egy butorozott szoba, szobahasználattal, lehetőleg az erzsébetvárosi Dózsa, vagy Holló-utca környékére keresetlik. Cim Erzsébetváros jelégre a kiadóhivatalba kéretik.

Adás-vétel

Eladó sűrűgösen 320 ö házhely (Holló-utca) Ujkiassodán 300 lei ölenként. XII. utca 11. szám.

2 házhely a gyárvárosi állomással szobával, eladó. Ugyanott egy darab Deutz 6 l. benzinmotor jó állapotban eladó, Cimek Hönig-utca 4.

Különféle

Famborítást, mügéphimzést ruhák valamint diványpárnákra, táskákra, gombokra arannyal való kitöltését a legutányosabban készíti **Lichtné**, III. Teleky-u. 15. Jóságos Teleky-u. sarok.

Legolcsóbb és legjobb öltönyök és öltők készülnek **Kolker Jenő** uriszabással. Temesvár-Gyárváros Mérleg-u. 14.

Brestin cipők mérték után bármely fazonban a legújabb divat szerint jutányos árban készülnek. Timisoara II. Mérleg u. 14.

Rövid zongorát vagy pianót bérebe ker- sültek a kiadóba.

Középkori magánisztviselő folyó hó- átadná egy szoba, konyha és bar- cter. yésztesre alkalmas udvarát olyan getlen özvegyasszonynak, aki ennek fej- t a lakrészeket bebutorozná, ágyat, ágyny- adna és a közös főzést meggyezés sz- vállalná. Megkereséseket „Nyugodt Ottó” jelégre a kiadóba.

Fehernemű varrást, javítást és háziru- készítését vállalom. Erzsébetváros, Kor- utca 3, földsz. jobbra.

Iskolásyermekeket 12—14 éves koru- teljes elátásba vennék, jutányos ár- Világos tágas szoba, elsőrangú k. Belváros. özv. R. E-né, Nándor-tér 15. II. em.

Készítő filmhez keresek 14—18 éves csú- jókedvű leányokat. Leveleket „Filmszín” jelégre a kiadóba kérek lehetőleg fé- képpel.

Két hálószoba tükkről, topolyabetékekkel, komplett **olcsón eladó**

Wildpret Ferenc Kossuth Lajos-ut 1. 1149

Milia

a legjobb arcápoló szer. Kapható Dr. KOVÁCS ALADÁR gyógyszerárban

Timisoara-Fabrica Fő-utca 33—3